

1
VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr.10 (139) 1971 spalio 31

V L B T A R Y B O S R I N K I M A M S P R I A R T Ė J U S

"Vyriausias Vokietijos lietuvių bendruomenės organas yra Bendruomenės krašto taryba" (Statuto § 30).

"Krašto tarybą sudaro penkiolika narių. Juos renka pagal Tarybos nustatytus rinkimų nuostatus trejiems metams tiesioginiu ir slaptu balsavimu Bendruomenės pilnateisiai nariai (Stat. § 31).

Šiomet baigiasi 1968 išrinktosios Tarybos trimetis - lapkričio 23 renkama nauja. Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybos rinkimų komisija spalio 7 paskelbė kandidatų sąrašą. Jų yra 27 iš 15 apylinkių: iš Hamburgo ir Romuvos po 4, iš Bocholto 3, iš Bonnos-Köln, Kaiserslauterno, Müncheno ir Stuttgarto po 2 ir po 1 iš Bielefeldo, Bremeno, Dortmund, Hanau, Lübecko, Memmingeno, Saaro ir Schwetzingeno apylinkių. Jauniausias kandidatas yra 23, o seniausias 74 metų amžiaus. Visų kandidatų amžiaus vidurkis ca. 49,5 metų. Iš dabar Taryboje esančių kandidatuoja 12, o 15 yra naujų.

Įsidėmėtini sekantieji rinkimų nuostatai:

"Balsavimas yra slaptas ir vykdomas korespondenciniu būdu. Kiekvienas rinkikas balsuoja asmeniškai. Neleidžiama balsuoti už kitą, nors ir įgaliotam" (§ 22).

§ 24 nurodoma pati balsavimo technika, kurios kiekvienas rinkikas privalo laikytis: "Rinkikas, gavęs balsavimo lapą, nustatyta tvarka atžymi jame nedidesnį kandidatų skaičių, negu renkama Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybos narių, įdeda lapą į atsiųstąjį balsavimo voką, ant kurio pažymi savo pavardę ir adresą ir išsiunčia Rinkimų komisijai neveliau kaip balsavimo dieną. Neleidžiama balsavimo vokus įteikti tiesiog Rinkimų komisijai, bet reikia siųsti paštu". Prie šio punkto dera priminti, kad pagal dabar galiojančius nuostatus, Tarybon renkama 15 narių, tad negalima balsuoti už daugiau, negu 15 kandidatų, nes tokiu atveju visas balsavimo lapas negalioja.

Demokratinėje santvarkoje rinkimai yra institucija, kurios pagalba Bendruomenės nariai tiesiogiai dalyvauja savosios organizacijos reikalų tvarkyme. Jų išrinktoji Taryba vėliau kalba ir veikia visos Bendruomenės vardu. Tad kiekvienam privalo rūpėti, kas į Tarybą bus išrinkti ir todėl kiekvienas Bendruomenės narys turėtų jausti pareigą balsuoti. Kad tai tikrai būtų visiems prieinama, savo kadenciją bebaigianti dabartinė Taryba įvedė rinkimus laiškais. Balsuotojams šiomet nereikės dėl rinkimų keliauti nekartą į gan toli esantį savo apylinkės centrą, o užteks namuose užpildytą balsavimo lapelį nunešti iki artimiausios pašto dėžutės.

Be abejo, kur vyksta rinkimai, neišvengiama nė priešrinkiminės propagandos. Ji jau pasirodė ir šiomet. Reikia pasakyti, kad propaganda yra tol teigiama veiklos apraiška, kol neužgauliojami kitaip galvojančiai, kol nurodo, ką ir kaip galima geriau padaryti, negu kiti daro ar žada daryti, kol pasilieka bendro darbo ir etiketo rėmuose, siekiant bendrų tikslų. Liūdna, jei rinkimine propaganda sudaroma tokia padėtis, kai rinkimus laimėjusieji nenori kalbėtis su pralaimėjusiais ir priešingai. Kiekvienas kandidatuojantis turi žinoti, kad gali būti ir neišrinktas ir kad už tai nereikia ant nieko pykti. Nereikia užmiršti, kad Lietuvių bendruomenės organizacija nėra pastatyta ant partinio pagrindo, kad joje atsakomybę neša kiekvienas asmeniškai. Partijų kovos trokštantieji turėtų pasiieškoti kito veiklos lauko.

Taip pat nereikia užmiršti, kad dirbti Lietuvių bendruomenei esant jos Taryboje, tėra tik vienas būdas iš daugelio. Nemažiau būtina ir garbinga veikla yra apylinkėse. Centriniai organai tėra tik bendruomeninio medžio viršūnė, tiesa, labiau pastebima, tačiau negalinti gyvuoti be šaknų. O tos šaknys yra visos Bendruomenės apylinkės su savo aktyviaisiais veikėjais.

Tarybos rinkimams priartėjus, kiekvienas Vokietijos lietuvių bendruomenės narys turi iš naujo pajusti savo asmeninę atsakomybę organizacijoje ir, balsuodamas pagal savo įsitikinimą, prisidėti prie jos augimo, tobulėjimo ir veiksmingumo.

--- oOo ---

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS

R I N K I M Ų K O M I S I J A

1971 m. spalio mėn. 7 d.

Nr. 175

Visoms Vokietijos lietuvių bendruomenės apylinkėms ir r i n k i k a m s

I. Rinkimų komisija skelbia, kad į VLB Tarybą laiku ir teisėtai pasiūlyti sekantieji kandidatai:

1. BALIULIS, Ričardas	30 m. mokytojas	2. Hamburg 13,
Bogenstr.19/III
2. BARASAS, Jurgis	48 m. tarnautojas	675 Kaiserslautern,
Postfach 848
3. BARTUSEVIČIUS, Vincas, M.A.	32 m. mokytojas	684 Hüttenfeld,
Romuva
4. BERNATONIS, Alfonsas J.	57 m. kat.kunigas	611 Dieburg,
Minnefeld 34
5. BUNGA, Antanas	52 m. kat.kunigas	8939 Bad Wörishofen,
Litauen-Platz 3
6. BYLAITIS, Vytautas-Jonas	36 m. med.daktaras	53 Bonn,
Schumannstr.82
7. DIKŠAITIS, Kasparas	39 m. tarnautojas	28 Bremen 66,
Robinsbalje 29
8. GRINIUS, Jonas, dr.	69 m. docentas	8 München 50,
Diamantstr.7
9. GULBINAS, Jeronimas	54 m. tarnautojas	429 Bocholt,
Münsterstr.73
10. HERMANN, Arturas	27 m. tarnautojas	6904 Ziegelhausen,
Erzackerweg 1
11. KARVELIS, Petras, dr.	74 m. advokatas	757 Baden-Baden,
Krippenhof 8
12. KLIMAITIS, Jaunutis	33 m. ekonomistas	2 Hamburg 22,
Ifflandstr.82
13. KIUŽAUSKAS, Mečys	39 m. elektrikas	5 K81n 80,
Von-Ketteler-Str.18

14. LINGĖ, Arvydas	35 m. ekonomistas	2 Hamburg 50, Arnisstr.2
15. LIEGUS, Pranas	48 m. valdininkas	2407 Bad Schwartau, Stockelsdorfer-Weg 69
16. LUCIENĖ, Eugenija	49 m. tarnautoja	744 Nürtingen, Enzenhartplatz 3
17. LUKOŠAITIS, Evaldas	54 m. tarnautojas	46 Dortmund-Wambel, Platanenweg 3
18. LUKOŠIUS, Justinas	62 m. dipl. teisi- ninkas	684 Hüttenfeld, Romuva
19. LIUBINAS, Bronius	47 m. kat. kunigas	675 Kaiserslautern, Altenwoogstr.27
20. NATKEVIČIUS, Vincas, M.A.	52 m. gimnazijos direktorius	684 Hüttenfeld, Romuva
21. PACEVIČIUS, Algirdas	23 m. studentas	4811 Heepen/Bld, In der Sandgrube 9
22. PALAVINSKAS, Algirdas	42 m. mokytojas	6619 Mitlosheim/Saar, Hauptstr.5
23. PETRAITIS, Jonas	50 m. darbininkas	4231 Ringenberg ü. Wesel, Saalestr.25
24. SKĖRYŠ, Fricas-Jonas	52 m. mokytojas	684 Hüttenfeld, Romuva
25. ŠARKA, Vaclovas	49 m. kat. kunigas	2 Hamburg 50, Kaltenkirchenerstr.4
26. ŠIMKEVIČIUS, Guidonas	52 m. inžinierius	429 Bocholt, Kampstr.3
27. VALIŪNAS, Jonas K.	54 m. inžinierius	614 Bensheim, Wilhelmstr.129

II. Kiekvienas rinkikas gali pareikšti Rinkimų komisijai protestą vėliausiai iki š.m. spalio mėn. 15 d. dėl atskirų kandidatų teisėtumo būti renkamiems. Rinkimų komisijos sprendimą galima per tris (3) dienas po jo gavimo apskųsti Garbės teismui, kurio sprendimas yra galutinis (R.N.§§ 20-21).

III. Balsavimo lapai bus išsiuntinėjami ne vėliau iki š.m. lapkričio 12 d. su nurodymais.

pas. Juozas Nevulis
Rinkimų komisijos vicepirmininkas

pas. Juozas Venys
Sekretorius

--- oOo ---

B E N D R U O M E N I N I N K Ų S U V A Ź I A V I M A S

Vokietijos LB Valdyba š.m. gruodžio 10-12 Romuvoje ruošia bendruomenės darbuotojų suvažiavimą-seminarą. Kviečiami dalyvauti VLB Tarybos referentai, Valdybos įgaliotiniai prie Feder.Vokietijos kraštų vyriausybių, apylinkių pirmininkai bei sekretoriai arba jų įgaliotiniai ir vargo mokyklų mokytojai. Suvažiavime bus svarstomi mūsų bendruomenės pagrindai, organizacija, lėšos, kultūrinės veiklos galimybės, švietimas ir t.t. Apylinkių vadovybės ir kiti kviečiamieji asmenys padarys pranešimus iš savo veiklos sričių.

M ü n c h e n

Müncheno lietuviai tautos šventę minėjo rugsėjo 11. Apylinkės pirmininkas R. Hermanas skaitė paskaitą apie tautos šventę ir Lietuvų bendruomenę. Jis aptarė bendruomenės esmę ir pažėrė eilę įtikinančių samprotavimų, kodėl kiekvienas susipratus tautietis turi būti Lietuvų bendruomenės nariu ir kodėl jai nepriklausydamas daro žalą sau ir bendruomenei.

- 4 -

Eilėraščius deklamavo dr. J. Sakalauskas ir M. Dresleris, dainavo A. Gelžinytė, V. Hermanaitė, Kr. ir R. Pauliukevičiūtės ir J. Vyšniauskaitė. Pirmininkas R. Hermanas pasveikintas su pusšimčio metų sukaktimi, įteikiant dovaną. Jubiliasas su ponias visus pavaišino.

Spalio 30 Mūncheno apylinkės tautinių šokių grupė RATUKAS, vadovaujamas Alinos Grinienės, gražiai pasirodė Pabaltijo folkloro vakare, surengtame Susitikimo namuose (Begegnungshaus). Dainavo estas E. Pent iš Kėlno, latvių pasakos skaitė Gertrūde Koppitz iš Mūncheno.

Lapkričio 13 d. 15 val. Susitikimo namų paskaitų salėje įvyks visuotinis VLB Mūncheno apylinkės narių susirinkimas. Bus renkama nauja apylinkės vadovybė ir kontrolės komisija.

VLB Mūncheno apylinkės šalpos komisija sudaro sąrašą paramos labiausiai reikalingų tautiečių.

B o c h o l t

Vokietijos LB Valdybos atstovybės (G. Šimkevičius, A. Blinkevičius ir J. Jasulaitis) prie Nordrhein-Westfalijos vyriausybės išsiuntinėtuose kvietimuose buvo skelbiama, kad š. m. spalio 2 Bocholte ji rengia centrinę tautos šventės minėjimą ir Bocholto apylinkės 25-rių metų sukaktį. Iš programos buvo matyti, kad renginys ruošiamas kartu su estais ir jo programą atlieka abi tautybės.

Minėjimas pradėtas 16 val. šv. mišiomis, kurias koncelebravo kunigai tėv. dr. K. Gulbinas, V. Šarka ir P. Girčius Liebfrauen bažnyčioje. Kun. V. Šarka kvietė melstis už Pabaltijo tautų laisvę. Dr. K. Gulbinas savo pamoksle lietuviškai ir vokiškai aiškino, jog Dievas kartais bando ne tik atskirus asmenis, bet ir tautas, siųsdamas joms kančias ir nelaimes. Mūsų tautos nelaimė turime kantriai pakelti. Ji turėtų mus pamokyti, kaip, atgavus laisvę, kurti šviesesnę ateitį. Per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Akademine, menine ir pramogine programa vyko netoli bažnyčios esančioje Paulusheim'o erdvioje, gausiai gėlėmis ir Lietuvos, Vokietijos bei Estijos vėliavomis išpuoštoje salėje. Pradėjo VLB Bocholto apylinkės reikalų vedėjas P. Rožė, pažymėdamas, kad šiandien lietuviai ir estai švenčia 25 metų Bocholte apsigyvenimo metines. Jie stengiasi palaikyti tarpusavio ryšius, puoselėti savo kalbą ir papročius, kad ir būdami toli nuo tėvynės. Kalbėtojas pristatė svečius: Bocholto m. viceburmistrą W. Schneider, ministerijos referentą Heitz iš Dūsseldorf, be tėvynės likusių užsieniečių rūpinimo įstaigos pareigūnus Weber ir Homann iš Mūnsterio, vietos dekaną kun. van Gemmeren, lietuvių kunigus, lietuvių ir estų Bendruomenių valdybų atstovus.

Viceburmistras Schneider Bocholto miesto vardu pasveikino estus ir lietuvius, susirinkusius švęsti savo šventės ir palinkėjo vietoje prarastos tėvynės susirasti Bocholte naują, kuri būtų ne tik gyvenamoji vieta, bet ir laisvės, teisingumo bei žmogiškosios vertybės apsaugos namai.

Kun. V. Šarka pabrėžė vieningumą pabaltiečių, kurie laikosi išvien okupuotose tėvynėse, Sibire ir išeivijoje, ir išsilauks tol, kol sulauks laisvės. Kvietė dar stipriau suglaudinti gretas. Dėkojo vokiečių tautai už paramą ir sveikino vokiečių įstaigų bei spaudos atstovus, atsilankiusius į šventę.

Programą pranešinėjo J. Petraitis. Jis pakvietė VLB Tarybos narį ir Valdybos vicepirmininką kun. Br. Liubiną skaityti paskaitą.

Prelegentas, kalbėdamas lietuviškai, kreipėsi į bocholtiečius, prieš 25 metus atvykusius į šį miestą ir įleidusius šaknis. Nurodė, kad nuo pat pirmos dienos jie ieškojo vienas kito ir būrėsi į lietuvišką organizaciją, kurią visą laiką rūpestingai puoselėjo. VLB Valdybos ir

savo vardu linkėjo solidarios tautinės veiklos ir sėkmės asmeniniame gyvenime. Išreiškė pasitenkinimą Nordrhein-Westfalijos lietuvių, ypač jaunimo organizuotumu bei savitarpio bendravimu ir siūlė jį dar labiau sutvirtinti, kuriant lietuviškas šeimas.

Kalbėdamas vokiškai, kun.Br.Liubinas paaikškino dvigubą šios dienos iškilnių prasmę: 25-ąsias estų ir lietuvių šiame mieste įsikūrimo metines ir lietuvių tautos šventę.

Faktas, kad lietuviai ir estai čia gyvena 25 metus kelia klausimą, kodėl jie apleido savo tėvynes ir negrižta namo. Atsakymas visiems žinomas: taip pasielgti juos privertė sovietinė okupacija, tebesitęsianti iki šių dienų, ir teroras.

Š.m. birželio mėnesį lietuviai minėjo 30-ąsias sukilimo prieš Maskvos valdžią metines. Paskaitininkas ilgiau sustojo ties vokiečių-sovietų karo pradžia 1941 ir išpūdingus pirmuosius Hitlerio laimėjimus, prie kurių atsiekimo nemaža prisidėjo lietuvių sukilimas ir kurie jį apakino. Lietuvių siūlytoji parama prieš sovietus buvo išdidžiai atmesta. Tik po skaudžių pralaimėjimų Rytuose vokiečiai ėmė rekrutuoti pabaltiečius. Tuo būdu, karui pasibaigus, sąjungininkų belaisvių stovyklose šalia vokiečių atsidūrė ir pabaltiečių. Nedidelė dalis jų atvyko į Bocholtą. Tai tie patys estai ir lietuviai, kurie šiandien švenčia 25-rių metų sukaktį. Jie čia vedė vokiečius ir išpilietino, tačiau jų vaikai vadina save lietuviais ir estais, dainuoja estiškąs ir lietuviškas dainas, dėvi tautinius drabužius ir šoka tautinius šokius.

Antrasis šiandieninės šventės pagrindas - lietuvių tautinė šventė. Čia prelegentas suteikė pagrindines žinias apie mūsų tautos geografinę padėtį, istoriją, kalbą, apie nepaliamojamas pastaggas apginti savo laisvę. Prieš klausytojų akis iškėlė karžygišką Simo Kudirkos šuolį į laisvę ir pastebėjo, kad savo paskaitai lietuvių tautinės šventės proga užbaigti neranda tinkamesnių žodžių, kaip tuos, kuriais Kudirka sovietiniame teisme išdrįso pareikalauti gražinti Lietuvai laisvę.

Po trumpos pertraukos buvo pateikta turtinga meninė programa, kurią pradėjo estų solistė W.Brinkmann (sopranas), pianinu palydima Silvijos Lemkės. Su įsijautimu ji dainavo estiškai apie Šiaudą rudens vėjuje, Jaunystėje ir Eikš pas mane į namus. Solistei ir pianistei įteiktos gėlių puokštės.

Nordrhein-Westfalijos lietuvių tautinių šokių grupė žvaliai pašoko Suktinį. Džiugu, kad grupė susirado naują vadovą, neseniai iš Lietuvos atvykusį sporto mokytoją R.Šimaną. Programą praturtino iš Hamburgo atskubėję solistai Schröderiai. Schröderienė, pasikeisdama su savo vyru, dainavo lietuviškai Oi kas sodai do sodeliai, Paukštužėli, skrajūnėli, Kur bakūžė samanota, o jis, sultingo balsos bošas - vokiškai Wundervoll ist dieser Morgen ir Sag, warum willst du von mir gehen? Gale abudu nuotaikingai padainavo populiariąją Dich erkenne ich mit verbund'nen Augen. Visoje Vokietijoje jau pažįstamas BALTIJOS kvintetas gyvai ir balsingai pasirodė su savo senu, bet visų mėgiamu repertuaru - Kokiais keliais bekeliaučiau, Vyrai, prie jūros ir kit. ir susilaukė publikos pritarimo. Estų tautinių šokių grupė, sudaryta iš moksleivių, pašoko du liaudies šokius.

Antruoju išėjimu BALTIJOS kvintetas balsingai padainavo keturias dainas - Dundėkit vieškelėliai, Oi kaip aš išsiilgau ir kit.

Nordrhein-Westfalijos lietuvių tautinių šokių grupė žvaliai pašoko Žiogelį (2 vyrai ir 4 mergaitės) ir Lenciūgėlį (keturios mergaitės su Jašulaičiu). Ypač didelę įtampą turėjo pakelti vyrai, nes tie patys šoka tautinius šokius ir dainuoja kvintete.

Estų tautinių šokių grupė pašoko du liaudies šokius, kurių vienas - išdaiginė polka - ypač linksmi nuteikė žiūrovus. Meninę programą baigė BALTIJOS kvintetas trimis dainomis.

Užbaigos žodį tarė estų grupės pirmininkas. VLB Bocholto apylinkės pirmininkas J. Gulbinas padėkojo visiems už apsilankymą (dalyvavo apie 300 lietuvių ir estų bei vokiečių), programos atlikėjams už dvasią gaivinantį dainos ir choreografinį meną ir rengėjams, ypač G. Šimkevičiui ir E. Šimkevičienei, už triūsą, rengiant minėjimą.

Po oficialios programos uždarymo niekas neskubėjo namo: iki išnaktų vyko draugiški pokalbiai užkandžiaujant ir girkšnojant. Šokių kapelai grojant, visi smagiai šoko.

Minėjimas rado palankų atgarsį ir vokiečių spaudoje. Vietos laikraštis išsispausdino reportažą su dainuojančio BALTIJOS kvinteto nuotrauka.

R o m u v a

Didelę dalį Romuvos apylinkės narių sudaro mokytojai ir jų šeimos. Todėl apylinkės pirmininkas mokytojas S. Antanaitis š. m. spalio 9 pakvietė neseniai iš Lietuvos atvykusius mokytojus Kaciucevičius papasakoti apie okupuotą Lietuvos mokyklą.

Pristatydamas svečius, S. Antanaitis nurodė, kad nuo švietimo ir auklėjimo priklauso tautos ateitis. Mūsų žvilgsnis krypsta į tėvynę. Šis susirinkimas sukviestas susipažinti su auklėjimo problemomis, kurias Lietuvoje iškėlė sovietinis režimas.

Mokytojas Kaciucevičius pastebėjo, kad klausytojai iš jo, tur būt, laukia palyginimo sovietinių mokyklų darbo su vokiečių mokyklomis. Lūkesius apvilsiąs, nes dar nespėjęs susipažinti su vokiečių mokyklomis.

Visų Lietuvos mokyklų darbą dabar tvarko Švietimo ministerija Vilniuje. Ji sudaro pedagoginių institutų bei mokytojų seminarijų, o taip pat ir visų kitų mokyklų programas. Vėliau paklaustas, ar Maskva nesikiša į Lietuvos švietimą, atsakė nežinąs.

Rajonų vykdomieji komitetai turi savo švietimo skyrius su inspektoriais ir kitais pareigūnais. Kiekviena vidurinė mokykla turi savo mikrorajoną, kuriam priklauso aštuonmetės mokyklos. Pastarosios taip pat turi savo mikrorajonus, kuriems priklauso pradžios mokyklos. Vadinasi, kiekviena žemesnė mokykla yra aukštesnės mokyklos globoje ir priežiūroje.

Daugiausia pradžios mokyklų kaimuose turi tik vieną mokytoją ir apie 30 mokinių. Mokytojas moko, tvarko mokyklos ūkį ir atlieka kitas jam uždedamas pareigas. Trūkstant mokykloms patalpų, daugelis kolūkių statosi jas patys. Privalomas 8 metų mokslas. Atsiliekantiems mokiniams yra pagelbinės mokyklos. Čia jie per prailgintą laiką baigia aštuonmetės mokyklas ir įsigyja kurią nors specialybę. Pradžios mokyklose veikia spaliukų ir pionierių būreliai, kuriems priklausymas nėra privalomas, nors dauguma mokinių priklauso. Mokslas ideologiškai ir politiškai yra kryptingas.

Mokytojas Kaciucevičius papasakojo apie aštuonmetių ir vidurinių mokyklų darbą ir atsakinėjo į klausimus. Anot jos, mokiniai, baigę pradžios mokyklos 4 klases, stoja į aštuonmetes arba į vidurines mokyklas (gimnazijas). Baigę 8 klases, gali stoti į profesines mokyklas, kurios per dvejus metus paruošia specialistus darbininkus. Aukštesnių kvalifikacijų specialistus ruošia technikumai ir politechnikumai. Į profesines ir aukštąsias mokyklas kandidatai parenkami konkurso tvarka. Patekti į jas labai sunku.

Mokytojų darbas prastai atlyginamas (per mėnesį gauna 80 rbl. ir 10 rbl. už vadovavimą klasei) ir sunkus, todėl daugelis keičia profesiją.

Mokyt. Kaciucevičių pranešimų, trukusių apie pustrėčios valandos, klausėsi ir keletas svečių: kun. J. Ūrdzė, Valt. Banaitis, mokyt. Kavoliiai ir k.

S a a r

Š. m. spalio 9 Saarlouis-Béaumarais įvyko VLB Saaro krašto apylinkės narių susirinkimas. Nutarta Kalėdų eglutę vaikams surengti gruodžio 31, o išsiskirsčius mažiesiems, bendrai sutikti Naujuosius Metus. Apylinkės pirmininkui mokyt. A. Palavinskui paraginus susimokėti solidarumo įnašus, daugelis jų čia pat sumokėjo. Susirinkime dalyvavo ir VLB Tarybos referentas santykiams su apylinkėmis palaikyti kun. Br. Liubinas.

Po susirinkimo M. Jurgauskienė su dukra Nageliene ir žentu pasikvietė visus pas save į namus ir pavaišino skania vakariene.

H a n a u

Spalio 17 Deutsches Haus svetainėje įvyko eilinis VLB Hanau apylinkės narių susirinkimas. Pirmininkavo energingasis apylinkės pirmininkas A. Kemereitis, sekretoriavo J. Kalvaitis. Dalyvavo apie 30 asmenų. Pirmiausia apsvarstytas Kalėdų eglutės ruošimas. Nutarta dovanoms mažiesiems sudėti po 6 DM. Apylinkės valdybai padėti dovanas išrinkti ir supirkti pakviestos A. Januškienė ir R. Hiršienė. Eglutę numatyta suruošti Kalėdų pirmą dieną.

Pirmininkas kvietė visus Hanau lietuvius stoti į Bendruomenę pilnateisiais nariais. Čia pat susirinkime savo pilnateisiškumą atnaujino ilgametis narys J. Sidabras. Pirmininko pakviesti, daugelis narių susimokėjo solidarumo įnašus.

VLB Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius paaiškino artėjančių VLB Tarybos rinkimų prasmę bei nuostatus ir atsakė į gausius dalyvių klausimus.

VLB Tarybos referentas santykiams su apylinkėmis palaikyti kun. Br. Liubinas supažindino su Vasario 16 gimnazijos uždaviniais ir naujojo bendrabučio statyba, kuriai susirinkimo dalyviai suaukojo 160 DM. Susirinkimas trukė pusantros (16,30-18,00) valandos. Jis suteikė progą ne tik aptarti savo organizacijos reikalus, bet ir kaimyniškai pabendrauti. Todėl po susirinkimo uždarymo nedaug kas tepakilo namo. Daugumas dar ilgai šnekučiavosi vakarieniaudami ir girkšnodami alų ar vyną, lietuviškai muzikai grojant.

K a i s e r s l a u t e r n

Vietos LB apylinkės pirmininko J. Poškaičio šeimoje auga pajėgūs sportininkai. Septyniolikmetis sūnus Vytautas, buvęs Vasario 16 gimnazijos mokinys, yra vienas pajėgiausių žaidėjų miesto tinklinio komandoje, kuri sėkmingai dalyvauja Rheinland Pfalzo krašto tinklinio varžybose. Dvylikmetė dukterė Marytė stipriai reiškiasi plaukiojime. Vokietijos pietvakarių sporto klubų varžybose šiemet ji laimėjo pirmąją vietą 100 m "Delphin" plaukime, tą nuotolį nuplaukdama per 1 : 38,6 min. Taip pat laimėjo 3 antąsias vietas: laisvu stiliumi 100 m nuplaukė per 22,2 min., 100 m ant nugaros per 1 : 29,3 min. ir 200 m laisvu stiliumi per 3 : 04,7 min.

LB apylinkės narė Janina Poškaitytė, užbaigusi seselių pranciškonų gimnaziją, pradėjo Mainz universitete studijuoti matematiką ir kūno kultūrą.

Tos pat apylinkės narė Aldona Subačiūtė užbaigė braižytojos mokslą ir pradėjo dirbti savo specialybėje K'no universitete, kurio administracijoje jau nuo pernai dirba jos sesuo Loreta, taip pat LB apylinkės narė.

Kaiserslauternė gaušu lietuviškojo jaunimo. Sulaukė 18 metų, daugelis stoja į Lietuvių bendruomenę pilnateisiais nariais.

K u n i g o B R O N I A U S L I U B I N O
s i d a b r i n i s k u n i g y s t ė s j u b i l i e j u s

labai iškilmingai atšvęstas š.m. spalio 31 Kaiserslauterne. 15 val. Maria Schutz bažnyčioje jubilias aukojo šv.mišias su konfratrais dr.P.Celiešium, tėv.A.Bernatoniū, klebonu A.Bunga ir dekanu V.Šarka. Apeigas tvarkė tėv.dr.Kl.Žalalis. Lėkijas skaitė Kaiserslauterno ir Schwetzingeno LS lietuvių kuopų vadai majorai J.Venckus ir J.K.Valiūnas. Mišių maldas kalbėjo Aldona ir Loreta Subačiūtės bei studentai P.Nevulis ir R.Palavinskas, visi buvę Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Evangeliją lietuviškai rečitavo kun.V.Šarka, vokiškai - kun.A. Bunga.

Pamokslą pasakė vysk.dr.A.L.Deksnyš. Pirmiausia lietuviškai ir vokiškai jis perskaitė kardinolo Villot atsiųstą Šv.Tėvo palaiminimą jubiliatui, kunigams ir kitiems iškilmių dalyviams. Ganytojas kalbėjo, kad švęsdami kunigo jubiliejų, reiškiamo padėką už kunigystę. Pabrėžė šios dienos lekcijos vietą, kur Dievas sako - Štai aš dedu savo žodį į tavo burną. Pirmoji kunigo užduotis yra mokyti, skelbiant Dievo žodį. Antroji - aukojimas ir malda. Kristus kunigus vadina draugais. Kunigo pareiga suvesti žmones į draugystę su Kristumi. Jubilias savo talentams neleidžia rūdyti, bet tarnauja Bažnyčiai ir Lietuvai. Palinkėjo sukaktuvininkui sveikam ir guviam sulaukti auksinio jubiliejaus.

Bad Wörishofeno klebonas kun.A.Bunga pasakė pamokslą vokiškai. Jis perdavė šv.Ulricho parapijos linkėjimus ir dėkojo Dievui už visa tai, ką jubiliatui, o per jį ir mums; yra suteikęs; už tai, ką jis per 25 kunigavimo metus yra gavęs, ką iškentėjęs ir ką mums dovanojęs; už jubilianto pašaukimą į kunigus ir jo gausius darbus. Prašė maldų. Pamokslą baigė linkėjimais.

Per pamaldas tarpais Vasario 16 gimnazijos mergaičių būrelis su vadove mokyt.E.Tamošaitiene, tarpais visa bažnyčia gražiai giedojo lietuviškas giesmes. Vargonais grojo Kaz.Bendoraitis. Mišiose dalyvavo apie 300 žmonių.

Po pamaldų per 150 minėjimo dalyvių susirinko į 8593 LS lietuvių kuopos karininkų svetainę, kur pirmiausia visi buvo pavaišinti sektu. Rengėjų vardu jubiliatą pasveikino kapit.J.Barasas, linkėdamas sekančius 25 metus taip pat uoliai dirbti Dievui ir tėvynei.

Vysk.A.L.Deksnyš visų Vakarų Europos lietuvių kunigų ir tikinčiųjų vardu linkėjo jubiliatui sveikatos ir darbingos nuotaikos. Vasario 16 gimnazijos mokinės, mokyt.E.Tamošaitienės vadovaujamos, atliko dainų ir šokių pyne. 4 moksleivės pašoko Nemunėlių. Eliza Tamošaitienė raiškiai padeklamavo A.Baranausko Anykščių šilelį. 7 mokinės ir E.Tamošaitienė padainavo Linelį raunu ne viena ir Oi kas sodai. Buvėinės šeimininkas, Kaiserslauterno LS lietuvių kuopos vadas maj. J.Venckus dėkojo jubiliatui, kad savo sukaktuviems švęsti pasirinko kuopos barakus, kur 12 su puse metų kartu dirbo kapelionaudamas. Su linkėjimais įteikė dalies kuopos vyrų ir savo dovanų voką kelionei į Romą, kur sukaktuvininkas vyksta dar kartą švęsti savo jubiliejaus. 5 moksleivės (berniuko vaidmenį atliko Kr.Žutautaitė) pašoko Lenciūgėlių.

Kun.V.Šarka sveikino jubilianto ir savo kurso draugų vardu. Jis nušvietė įsikūrimo Eichstätto kunigų seminarijoje 1944 sąlygas. Pažymėjo, kad kun.Bronius jau seminarijoje išsiskyrė iš kitų savo didumu, garsumu (turėjo stiprų balsą) ir, tebūnie atleista, suvalkietišku agresyvumu. Papasakojo jubilianto nueitą kelią iki šių dienų. Kalba buvo labai asmeniška, nuoširdi. Linkėjimus perdavė brolišku bučiu.

3 poros mergaičių pašoko Mikšitienę. Į lietuvių sveikintojų eilę dariniai įsijungė ir šv.Ulricho parapijos Bad Wörishofene tarybos pirminkininkas Dürk su šeima, atostogavę netoli Kaiserslauterno. Mokinių ansamblis, dainuodamas ir vaidindamas, atliko jumoristinius Prirodino seni žmonės ir Kai aš turėjau kaime mergelę senoviškai ir naujoviškai. Antrasis dalykėlis buvo premjera.

Vokietijos LB, Schwetzingeno 8591 LS lietuvių kuopos, lietuvių katalikų parapijos ir savo šeimos vardu sveikinimus ir linkėjimus perdavė VLB Valdybos pirmininkas ir kuopos vadas māj. J. K. Valiūnas. Mergaičių ansamblis su mokyt. E. Tamošaitiene padainavo Palvą arklių. Dainas akordeonu palydėjo Romi Piedė. Jubiliatas visas dainininkes ir šokėjas išbučiavo.

Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius pastebėjo, kad jo pirmatakas kun. Liubinas savo sugebėjimu tvarkyti personalą ir mokinius išvedė gimnaziją iš viešpatavusios krizės. Dalinai jo pastangomis pastatyti naujieji gimnazijos rūmai. Buvo geras pedagogas. Jis yra ir išvalgus politikas, turįs pakankamai energijos ir užsispyrimo vykdyti savo planus. Linkėjo ir ateity puoselėti ir naudoti gerąsias savo būdo savybes.

Dr. J. Norkaitis, sveikindamas Vokietijos ateitininkų sendraugių vardu, pažymėjo, kad toj organizacijoje daugiau kaip ketvirtį šimtmečio formavosi jubiliatu pasaulėžiūra. Linkėjo žygiuoti per gyvenimą, laikantis ateitininkijos pradų.

Tėv. A. Bernatonis pasveikino Vokietijos lietuvių sielovados direktoriaus dr. J. Avižos ir savo vardu ir įteikė voką su abiejų dovanomis "grįžimui iš Romos" ir 25 butelius vyno.

Iš Memingeno jubiliatu pasveikinti atvyko VLB vietos apylinkės pirmininkas V. Bernotas, sekretorius Č. Vainoras ir klebonas. Jie atvežė dovanų rūpintojėlių, kurių jumoru išpuošta kalba įteikė kun. A. Rubikas. VLB Miesau apylinkės vardu sveikino J. Nevulis ir įteikė dovaną. VLB Saaro krašto apylinkės ir savo šeimos linkėjimus perdavė mokyt. A. Palavinskas. VLB Kaiserslauterno apylinkės pirmininkas J. Poškaitis su sveikinimais apylinkės vardu įteikė ir dovaną.

Per 200 sveikinimų gauta laiškais ir telegramomis. Perskaityti tik 4 - buv. jubiliatu kapeliono kun. dr. Sakevičiaus, buv. rektoriaus Romoj apašt. protonotaro L. Tulabos, buv. mokinio Vasario 16 gimnazijoje J. Klimaičio ir Europos lietuvių fronto bičiulių pirmininko prof. Z. Ivinskio. ELFB vardu įteiktas vokas dovanų.

Jubiliatas susijaudinęs dėkojo už suteiktą laimę su dideliu būriu bičiulių, atvykusių jo pasveikinti, praleisti mielas ir šventas valandas. Jo širdį užliejo džiaugsmas pamačius, kad bažnyčia buvo puspilnė, kad atvyko daug svečių iš tolimų vietovių, tokių kaip Hamburgas, Bocholtas, Memmingenas ir kitų. Savo maldose dėkojo Dievui, kad leidžia gyventi ir dirbti tarp gerų žmonių. Pakvietė visus užkasti ir atsigaivinti gėrimais.

Keletą valandų svečiai vaišinosi, šnekučiavosi ir šoko. Kalnus skanių valgių prigamino Jurkšų šeima.

Minėjimą suruošė Kaiserslauterno lietuvių katalikų parapijos taryba. Organizacine dalimi rūpinošė kapit. J. Barasas, ūkine - Juozas Subačius.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J A
EUROPOS LANGE Į RYTUS

Š. m. spalio 18-22 netoli Frankfurto esančiame pasaulinio garso kurorte Bad Homburge suruošta III Europos tautų šventė - kultūrinė demonstracija, pavadinta "Europos langų į Rytus". Frankfurto laikraščiai ir reklaminiai lapukai skelbė, kad ją ruošia Paneurópos Unijos Vokietijos skyrius, Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba (Litauisches Zentralkomitee), Čekų socialinė pagalba Vokietijoje, Vokiečių-Rusijos draugija ir Vokiečių-vengrų draugija. Iš tikro Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos vardas tarp rengėjų atsirado per nesusipratimą. Lietuviams festivaly atstovavo Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių šokėjų grupė, o dail. A. Krivickas buvo įrengęs lietuvių dailės bei architektūros skyrių. Rengėjai, žinodami, kad Vokietijos lietuvių aukščiausią vadovybę sudaro Bendruomenės valdyba, manė teisingai pasielgsią, įrašydami ją į rengėjų eilę.

"Europos lango į Rytus" suruošimą parėmė Bad Homburgo burmistras, kurorto valdyba, o finansavo Hesseno krašto švietimo ministerija.

Kulminacinį tašką festivalis pasiekė spalio 20. 18,30 val. vengrų rašytojas Gabor Kocsis skaitė paskaitą apie pomarksistines sąmonės formas vengrų literatūroje. 20 val. puikioje koncertų salėje vyko operų ir folkloro vakaras, sutraukęs apie 400 inteligentiškų klausytojų bei žiūrovų. Publikoje ir scenoje skambėjo daugiausia čekų, vengrų ir kitos Rytų Europos kalbos.

Rengėjus ir žiūrovus pasveikino Bad Homburgo burmistras dr. Klein. Jis pranešė, kad šio festivalio proga gavo daug sveikinimų iš Vokietijos ir užsienio. Tai rodo, kad domėjimasis platus. Pagyrė čekus, slovakus, vengrus, lietuvius, latvius ir k., taikingai demonstruojančius savo kultūrinius lobius visam pasauliui atvirame mieste. Priminė, jog po II pasaulinio karo Bad Homburgas svetingai priglaudė daugelio kraštų pabėgėlius. Miestas turi užmezgęs draugystės ryšius su įvairių žemynų miestais ir Europos tarybos yra apdovanotas Europos vėliava. Palinkėjo visiems pajusti svetingumą ne tik vokiško, bet ir europinio Bad Homburgo.

Frankfurto burmistras dr. Fay pastebėjo, kad atvyko savo kaimyno Bad Homburgo burmistro pakviestas. Atvyko su noru, nes, jo žodžiais, mes turime būti visur ten, kur prasiveržia laisvės troškulys ir kur galima padėti laisvės siekiantiems. Festivaliui linkėjo sėkmės. Programą simpatyngai pranešinėjo ir jos atlikėjus pristatinėjo vengrų rašytojas ir vertėjas Gabor Kocsis.

Operos ir folkloro vakarą, trukusį tris (20-23) valandas, pradėjo iškiliai čekų dainininkai, buvę Prahos operos, dabar Müncheno ir Bonnos teatrų solistai sopranas Miroslava Bradova ir tenoras (Heldentenor) Vilem Noval. Jausmingai dainuotos, daugiausia savo tautiečių Smetanos ir Dvožako, operų arijos čekiškai, susilaukė gausių klausytojų katučių. Ypač meistriškai dainavo Noval. Otelo ariją iš Verdi operos "Otelo" ir Pajaco ariją iš Leoncavallo operos "Pajacai" jis atliko itališkai. Išreikšdamas rengėjų ir publikos dėkingumą draugams vokiečiams, padėjusiems suruošti šį vakarą, vokiečių kalba išpūdinėgi padainavo Lohengrino ariją iš to pat vardo Rich. Wagnerio operos. Anot pranešėjo, "Joanitai" yra bendras turtas visų, kurie, netekę tėvynės, keliauja per svetimus kraštus. Dueta iš tos operos atliko M. Bradova ir Noval. Pianinu čekų solistus palydėjo prof. J. Shanel. Pirmoji koncerto dalis baigta vengrų tautiniais šokiais. Burg Kastl gimnazijos 5 poros mokinių pašoko Čardašą. Ir taip smagų šoki dar daugiau pralinksmino vienam smarkiam šokėjui smunkantis sijonas, kuri jis visą laiką turėjo aukštyt kelti. 15 moksleivių gražiai pašoko Mergaičių šoki. Neapsiėjo ir be populiaraus Gusarų šokio, kuri atliko 10 puošniomis gusarų uniformomis apsirengusių mokinių.

Antrą koncerto dalį pradėjo lietuviai. Vasario 16 gimnazijos šešios mokinės grakščiai pašoko Kepurinę, kuri pranešėjo buvo apibūdinta, kaip pasveikinimo ir pasisveikinimo šokis. Nemažiau elegantiškai šešių mergaičių buvo atlikta ir Sadutė. Vokiškai ji pavadinta Gėlių šokiu.

Kiekvienos tautos tautiniai drabužiai turi savo grožį, bet lietuvių ypatingai gražūs. Ir ne tik mums, bet ir svetimtaučiams. Bad Homburgo koncertų salės scenoje jie švietė švietė. Arčiau scenos sėdinčios svetimtautės moterys su savo dukromis aptarė kiekvieną jų raštą. O mūsų mergaitės, apsirendžiusios tautiniais rūbais, atrodo dukart gražesnės.

Po spalvų ir jaunų šypsnių parado scenoje pasirodė lenkų sopranas Boiena Lewgoud iš Frankfurto. Ji lenkiškai padainavo porą Šopeno dainų ir Violetos ariją iš Verdi operos "Traviata" itališkai. Lenkė greitai pakeitė jaunas rusas bosas Vladimir de Kanel. Rusiškai jis atliko Rosinio "Apkalbą" ir Mosurskio "Blusą" ir užkariavo publikos simpatijas.

Šešios poros lietuvių pašoko Blezdingė, vokiškai vykusiai pavadintą Schwalbenzug. Visada jos keliama melancholišką nuotaiką dar sustiprino rudens metas, kai paukščiai traukia į pietus ir ilgesiu pripildo žmonių širdis.

Vasario 16 gimnazijos moksleivių pasirodymas baigtas smarkiaja Miki-tiene. Publika, apgailėstą, kad scenoje paskutinį kartą mato lietuvaite, ilgai joms plojo. Praešėjas iškvietė grupės vedėją mo-kyt. Tamošaitienę. Vengrų moksleivis įteikė jai puokštę rožių.

Užsieniečių be tėvynės dainos ir tautinių šokių demonstracija baigta originaliu vengrų liaudies šokiu Audiniu, atliktu 7-ųjų trejetukų (2 mergaitės iš šalių ir 1 berniukas vidury) ir trenksmingu Porų šo-kiu, kur berniukai stengiasi parodyti mergaitėms savo šaunumą. Iš-šaukta ir vengrų grupės vadovė. Gėles jai įteikė Kr. Žutautaitė. Daug gėlių gavo ir solistai.

Vengrų tautinių šokių grupė buvo beveik tris kartus gausesnė (ca. 40) už mūsų (15). Jų ir gimnazija per 3 kartus didesnė už lietuvių. Vengrų šokius palydėjo mokinių choras su pianinu ir dar patys šokė-jai dainavo, o mūsų turėjo naudotis mechanine muzika.

Lietuvių dalyvavimas "Europos lange į Rytus" susilaukė skirtingo ver-tinimo. Jei gimnazijos tautinių šokių grupės pasirodymą lydėjo visuo-tinis pasitenkinimas, tai dėl A. Krivicko suruoštos parodos Hamburge kun. V. Šarkos leidžiamas "Aušros vartų" biuletenis Nr. 10 rašo, kad jis "pamiršo žurnalistams pasakyti, kad Lietuva yra sovietų pavergta ir kad šiandien ji neturi nei žodžio, nei sąžinės laisvės".

--- oOo ---

NAUJO BENDRABUČIO STATYBAI AUKOJO:

P i t t s b u r g o, Pa. (JAV) lietuvės - J. Žilinskienė, L. Makvytienė, A. Žusinienė, O. Žusinienė, A. Šimelienė ir B. Taorienė - buv. Vasario 16 gimnazijos abituriento a. a. A. Juodzevičiaus at-minimui per Juozą Taorą atsiuntę 100 dol.

B o g o t o s (Kolumbija) lietuviai per K. Didžiulienę - Vacys Zlotkus ir Bogotos lietuvių moterų draugija po 100 dol., Alg. Didžiulis 20 dol., Irena ir Kazys Kumpiai 15 dol., Ant. Mockus ir V. Trejus po 10 dol.

Kolumbijos pesais: E. Vismantas 1.000, E. Karanauskas ir V. Vileikis po 500, J. Didžiulienė 250, E. Čiuderytė-Torres, A. Radžiūnas, N. Stasiukynienė, A. Sinkėnas ir V. Bekerienė po 100, J. Kaseliūnas 150, K. Didžiulienė 135, V. Stasiukynas 125; M. Sopkauskas ir A. Šlapaitis po 120, iš viso 400 dol.

Romuvos gyventojas A. Mikalauskas 2.400 DM

E. Harneris iš Andernacho ir I. Olischewski iš SZ-Lebenstedt po 100 "

R. Baliulis iš Hamburgo 50 "

J. Benetis iš Darmstadto 30 "

J. Mazeivas iš Porz ir J. Liskus iš Arnsbergo po 20 "

A. Petrowski iš Bruchköbel 5 "

H a n a u apylinkės lietuviai:

A. Kemereitis, J. Kalvaitis ir A. Weiher po 20 DM,

A. Januškienė, Br. Petruleit, Fr. Petrowski, S. Kimler,

R. Hirsch, A. Pauliks, H. Hasenhait, Raslanas ir J. Sidabras

po 10 DM, P. Matuliauskas ir E. Kimler po 5 DM, iš viso 160 "

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJA

Bendrabučio statybos sąskaita: Konto Nr. 01/76719

Deutsche Bank, 694 Weinheim (Sonderkonto Internatsbau).

Aukotojams sumažinami mokesčiai.

12

**Naujo bendrabučio KERTINIO AKMENS
ŠVENTINIMO IŠKILMĖS**
įvyks lapkričio 13 (šeštadienį) 11,30 val. Šventinimo apeigas atliks V.Europos lietuvių vyskupas dr.A.L.Deksnyš ir kun.J.Urdzė. Dalyvaus Federalinės ir Baden-Württembergo krašto vyriausybių atstovai. Kviečiami dalyvauti ir visi tautiečiai.

----- xXx -----

XIX LIET. STUDIJŲ SAVAITĖ

Iniciatorių komisijos kvietimu, š.m. spalio 3 Romuvoje įvyko pasitarimas, į kurį susirinko Liet. studijų savaitės ruošiančių organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys, viso apie 20 dalyvių. Susirinkimą iniciatorių vardu atidarė direkt.V.Natkevičius. Jis pranešė, kad buvo išsiuntinėta 50 kvietimų. Pasitarimo pirmininku išrinktas dr.J.Norkaitis, sekretorium - dr.J.Grinius.

Svarstant Studijų savaitės ūkinius bei finansinius klausimus išryškėjo, kad vienos Stud.savaitės surengimui reikia mažiausia 2.000 DM, neskaitant paramos jaunimui, apmokant jam pragyvenimo išlaidas bei keliones. Dabartinėmis sąlygomis VLB Valdyba šiam reikalui galėtų skirti 1.000 DM ir apie 500 DM dar galima būtų tikėtis iš Baden-Württembergo vyriausybės, jei Stud.savaitė būtų ruošiama šiame krašte. Nutarta steigti fondą Stud.savaitėms finansuoti. Ieškoti vietos XIX Liet.studijų savaitei ateinančiais metais suruošti Stuttgart-Hohenheime (toje pačioje vietoje, kaip ir dviem paskutiniaisiais metais), Bernriede netoli Müncheno arba pačiame Münchene. Laiką derinti su olimpiada, kad galėtų dalyvauti kuo daugiau tautiečių iš užsienio. Moderatorium išrinktas redakt.Valt. Banaitis iš Bonnos. Numatytas kvietimas ir pagelbinių moderatorių.

Sudarytos 3 komisijos. Į lėšų telkimo komisiją išrinkti dr.J.Norkaitis, kun.V.Damijonaitis ir J.Lukošius, į organizacinę - Alina Grinienė ir stud.Mečys Landas su teise kooptuoti trečią narį, į meno - dr.J.Grinius, kun.K.Senkus ir dail.A.Krivickas.

Tame pačiame pasitarime buvo svarstytas ir Lietuvių mokslo bei meno draugijos steigimas. Bandyta aptarti jos pobūdis ir uždaviniai. Dauguma pasisakė už mažiau pretenzingą pavadinimą, būtent - Kulturnos ir meno tarybą. Pirmiausia ji turėtų sudaryti kultūros bei meno kūrinių ir kūrėjų inventorizaciją, palaikyti su jais ryšius, tarpininkauti savitarpio santykių palaikyme ir teikti kultūrinę informaciją savyšiesiems bei svetimiesiems. Tirti galimybes Tarybai steigti sudaryta privati studijinė grupė iš dr.J.Grinius, V.Banaičio ir A.Krivicko. Lėšų telkimo komisija darbą jau pradėjo.

--- oOo ---

VYSKŪPAS A. L. DEKSNYS

š.m. spalio 23 lankė Pforzheimo lietuvius. Jėzaus Širdies parapijos salėje įvyko priėmimas ir religinė valandėlė. Ganytoją sveikino vokiečių parapijos klebonas Kaiser, lietuvių jaunimo ir suaugusių atstovai - Lokatyts ir A.Cesevičius. Sugiedotas tautos himnas. Vyskupo lankymosi proga moterys prikepė pyragų ir visus pavaišino. Pforzheime ir apylinkėje gyvena gražus būrelis gerų lietuvių, kurie turėtų susiburti į VL Bendruomenės apylinkę.

Spalio 24 vysk.A.L.Deksnyš lankėsi pas Rastatto lietuvius, kur buvo taip pat nuoširdžiai sutiktas. Rastatto lietuviai yra sudarę VLB vietos apylinkę, kuri paskutiniu metu stengiasi pagyvinti savo veiklą.

U Ž S I E N I E Č I Ų K A P A I B A D R E H B U R G E

Po karo Bad Rehburgo sanatorijose, globojamose Britų raudonojo kryžiaus, gydėsi daug lietuvių tbc ligonių ir dirbo keletas lietuvių gydytojų - daktarai Ant. ir St. Pacevičiai, dabar gyv. Toronte, Kanadoj, dr. B. Matulionis, dabar JAV-ėse, dr. K. Vencius, miręs, ir kiti. Nemaža lietuvių ten mirė ir palaidoti. Daugelio kapai buvo neprižiūrimi ir, anot vietos laikraščio, "žolė iki kelių apaugę". Dabar Bad Rehburgo savivaldybė, krašto vyriausybės padedama, vietovę sutvarkė. Nienburgo apskr. dienraštis "Die Harke" rašo, kad užsieniečių kapinės Bad Rehburge tapo gražiausia mirusiųjų poilsio vieta visoje apskrityje. Pastatytas gražus paminklas su užrašu "Den Toten der Weltkrieg", mat, netoli palaidota ir 10 vokiečių karių, mirusių 1914-18. Čia ilsisi 220 lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, rusų, lenkų, rumunų ir jugoslavų. A. A. Henriko Rudinsko motina, tarpininkaujant vokiečių įstaigoms, buvo atvykusi iš Lietuvos aplankyti sūnaus kapo.

Š. m. rugsėjo 19 Bad Rehburgo burmistras Hiller, direktorius Grundmann ir kapinių architektas Stamm, dalyvaujant ats. pulk. Müller, bažnytinio komiteto pirmininkei H. Keller, žurnalistei H. Burwick, Žem. Saksonijos užsieniečių be tėvynės komiteto pirmininkui dr. E. Menckinkui, ukrainiečių atstovui Tereškūnui, estų Otts ir VLB Valdybos įgaliotiniui kun. V. Šarkai, aprūdė naujai sutvarkytas kapinės. Vietos klebonas Luckardt atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Vokiškai, lietuviškai, ukrainietišškai, latviškai, lenkiškai ir lotyniškai Tėve mūsų sukalbėjo kun. Šarka, estiškai - Otts. Iškilmingas paminklo pašventinimas įvyks vėliau.

Bad Rehburgo miesto vadovų susitikimą su užsieniečiais be tėvynės kapinėse aprašė vietos spauda ir išsispausdino nuotrauką.

--- oOo ---

P r i m i n ė L i e t u v o s n e l a i m ė

Vechtoje gyvenęs St. Motuzas kiekviena proga stengiasi skelbti Lietuvai ir lietuviams sovietų padarytą ir tebedaromą skriaudą. Jo rūpesčiu "Das Ostpreussenblatt" 41 Nr. išsispausdino informaciją apie tautinės šventės ir sukaktis, kurias lietuviai kasmet mini Vokietijoje. Anot laikraščio, Vasario 16 šventė primena 1918. II. 16 paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę po 124-rių carinės okupacijos metų. Rugsėjo 8-oji nukelia pusšesto šimtmečio į praeitį, kai lenkai sutrukdė Didž. Lietuvos kunigaikščio Vytauto vainikavimą Lietuvos karaliumi, pagrobdami popiežiaus jam siųstą vainiką. Birželio mėnesį minimos 1940 sovietų įvykdytos Lietuvos okupacijos, 1941 suraštų masinių tremimų ir, pagaliau, sukilimo prieš Maskvą metinės. Aprašoma sunki nūdienė lietuvių būklė maskvinėje okupacijoje, religinė ir tautinė diskriminacija.

M I R U S T I E J I

V y t a u t a s MACAS, VLB Kaiserslauterno apylinkės narys, mirė š. m. spalio 29 Mainzo universiteto klinikoje. Buvo gimęs 1932 spalio 3 Pėžaičių kaime, Klaipėdos apskr. Tėvas buvo pašto valdininkas. Su šeima atvykęs Vokietijon, Vytautas mokėsi Vasario 16 gimnazijoje Diepholze. Baigęs 6 klases įstojo į LS ir 8593 kuopoje buvo seržantu. Kurį laiką yra buvęs VLB Kaiserslauterno apylinkės sekretorius. Paliko liūdinčias žmoną Margaritą ir dvi dukreles 10 ir 8 metų amžiaus. Palaidotas lapkričio 2 Woerstašte netoli Mainzo, kur gyveno su šeima ir tėvais.

P a m i n k l a s J u o z u i D r u n g i l u i

Vos trims mėnesiams nuo VLB Geesthachte apylinkės nario Drungilo mirties praeitį, Lauenburgo (prie Elbės) kapinėse ant velionio kapo išdygo gražus paminklas, kurį rugsėjo 16 pašventino ir gedulingas mišias atlaikė kun. V. Šarka. Drungilo pagerbimu pasirūpino našlė Greta.

I N F O R M A C I J O M S : l e i s t i a u k o j o :

Dr.med.St.Šereika iš Queidersbacho 50 DM, J.Glėmža iš Hirsau ir A. Lipšys iš Heidesheimo po 20 DM, VLB Bad Zwischenahn apylinkės pirmininkas P.Kazirskis, A.Juknys iš Bochoolto ir K.Noreika iš Konstanco po 10 DM ir Z.Vencius iš Heidesheimo 8 DM. Ačiū.

JAUNIMO KELIONEI Į II KONGRESĄ a u k o j o

Dr.Jonas Grinius iš Müncheno 50 DM ir Eduard Rosploch iš Berlyno 30 DM.

Praeitame (9-me) INFORMACIJŲ numeris buvo išspausdintas Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos atsišaukimas, kviečiantis Vokietijos lietuvius padėti savo jaunimui ateinančiais metais nuvykti į II Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Aukos buvo prašomos siųsti Postscheckkonto Nr.37839 (Litauische Volksgemeinschaft i.d.BRD e.V.) Postscheckamt Ludwigshafen/Rhein. Zugunsten Jaunimo sekcija. Nurodyta, kad patogesniai pinigų persiuntimui pridėjama pašto perlaida - Zahlkarte. Kadangi perlaidos gautos pavėluotai, siunčiame jas šiuo numeriu ir maloniai prašome skaitytojus gausiai pasinaudoti.

N A U J O S K N Y G O S

Joseph E h r e t . VOM ADAM DER EUROPAER. Basel 1971. 50 psl. Kaina nepažymėta.

Knygutę autorius skiria savo draugams pabaltiečiams - tiems, kurie tėvynėje neturi laisvės, ir tiems, kurie laisvėje neturi tėvynės. Įvade pastebima, kad prieš metus išleista brošiūrėlė BALTISCHES SCHICKSAL per keletą mėnesių buvo išgrobstyta. Kadangi jos ir toliau reikalaujama, tai leidžiama panaši knygutė, kurios pirmieji du straipsniai, aprašantys lietuvių tautą ir jos senąją kalbą, paimti iš pirmosios. Trečiuoju rašiniu "Užmirštieji pabaltiečiai" siekiama toliau: jame apibūdinami latviai ir estai ir jų likimas. Paskutiniu straipsniu parodoma, kad jokios audros nepajėgė to stiebo palaužti.

Aloyzas B a r o n a s . VĖJAS LEKIA LYGUMA. Lietuvos atgimimo sąjūdžio atžymėtas romanas. Mecenatai: Maria ir Bruno Macianskiai. Viršelis: Kazio Veselkos. Spaudė: Draugo spaustuvė, Chicago, Ill. Tiražas 1000 egz. Kaina 4 dol.

Veikalas skiriamas esamiems ir būsimiems šešiolikmečiams, kad atsimintų kaip lietuviai gynė brangiausią Tvėrėjo žmogui duotą turtą - laisvę. Tai trečiasis neseniai knygas pradėjusios leisti Laisvosios Lietuvos knygų leidyklos leidinys. Ne visi jie vienodo meninio lygio, tačiau įnašas į lietuvių išėivijos šiemetinę literatūrą žymus. Linkėtina leidyklai ir toliau su tokiu pat uolumu tęsti savo darbą. Šio romano tema - lietuvių partizanų kovos su okupantais rusais ir savaisiais išdavikais. Tikroviniai vardai, kaip pulk.Burlickis, Daurmantas ir kiti bei įvykiai perpinti kūrybine fantazija. Todėl autorius įspėja: "Skaitytojas tegu nebando atsekti čia surašytų įvykių tikrumo, nes žinomų faktų ir nežinomų žygių pynė sukūrė didžiąją ir nemirštamą mūsų tautos legendą".

Knygą galima įsigyti pas leidėją (L.L.Knygų leidykla - 2618 West 71st Street, Chicago, Ill.60629. USA) ir platintojus.

KALĖDINIŲ IR NAUJAMETINIŲ SVEIKINIMŲ

lietuviškas spalvotas korteles išleido Lietuvybės palaikymo darbuotojų ratelis Stuttgarte. Kortelės kaina 0,50 DM. Užsisakyti galima pas J.Krasnauskienę - 7 Stuttgart-Bad Cannstatt, Schmiedenerstr.54. Užsisiakius bent 20 kortelių, apmokamos persiuntimo išlaidos. Jei susidarys pelno, leidėjai pasižada jį skirti lietuviškos kultūros reikalams. Be to, Lietuvybės palaikymo ratelis numatęs išleisti brošiūrą "Lietuvos laisvės šaukliai" apie Simą Kudirką, Brazinskus ir Simokaitį ir dalinti ją nemokamai.